

सिद्धलेक गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम

(आ.व. २०७९/०८०)

श्री विशेष अतिथिज्यू,

श्री गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरु,

श्री कार्यालय प्रमुख लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरु,

श्री राजनीतिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यूहरु,

उपस्थित पत्रकार मित्रहरु,

सुरक्षा निकायका प्रमुखज्यू,

र सम्पूर्ण सिद्धलेक बासी श्रद्धेय आमा बुबा दिदी बहिनी तथा दाजुभाइहरु लगायत, उपस्थित महानुभावहरु

सिद्धलेक गाउँपालिकाको निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी दोस्रो गाउँसभाको प्रथम बैठकमा उपस्थित हुनुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरुमा हृदयतः स्वागतको शब्द पुष्पाञ्जलीले स्वागत एवम् आभार व्यक्त गर्दछु ।

यसका साथै नागरिकहरुको अधिकार र स्वतन्त्रताको लामो यात्रामा साहदात प्राप्त गर्नुहुने सबै ज्ञात अज्ञात सहिदहरुप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

संविधान सभाबाट जारी भएको नेपालको संविधान, २०७२ ले देशमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनासँगै जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैंगिक लगायत सबै प्रकारका छुवाछुतको अन्त्य गरी आर्थिक समानता र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक, समावेशी प्रणालीमा आधारित र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारभूत समानतामूलक समाजको निर्माणको परिकल्पना अनुरूप नै हाम्रा पालिकाका संरचनाहरु तयार भएका छन् जसले निर्देश गरेका आम नागरिकहरुका सुन्दर भविष्यका सपना र संकल्प बोकेर हामी आज उपस्थित भएका छौं र ती सपनामा समृद्ध सिद्धलेकको मनोकामना छ । ती उज्याला मनोकामना र समृद्धिका सपना मिति २०७९ वैशाख ३० गतेको स्थानीय तहको दोस्रो अवधिको निर्वाचनमा हाम्रो अपिल र प्रतिवद्धतासँग जोडिएका छन् जसलाई विश्वास गरी विवेकी र लोकतान्त्रिक यात्रामा प्रतिबद्ध सिद्धलेकबासी आमा बुबा दाजुभाइ दिदीबहिनीहरुले हामीलाई अमूल्य मत प्रदान गरी जिम्मेवारी सुम्पनु भयो । उहाँहरुप्रति उच्च सम्मान र सादर अभिनन्दन व्यक्त गर्दै हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । साथै सिद्धलेकबासीको यो बन्दनीय विश्वासप्रति दृढ रहने बाचा गर्दछु । जनचाहना अनुरूप जनहित र सेवा कार्यका लागि हामी जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरुको निष्ठापूर्ण समर्पण, पारदर्शी कार्यपद्धति, लोकतान्त्रिक आचरण तथा हाम्रा साभा प्रतिवद्धताप्रति सचेत छौं भन्ने विश्वास पनि दिलाउन चाहन्छु ।

समृद्ध समाजको परिकल्पना समृद्ध पालिकाहरुको संरचनाबाट मात्रै सम्भव छ । त्यसका लागि प्रभावकारी योजनाहरुको चयन, कार्यान्वयन र योजनाहरुप्रति जनउत्तरदायी नेतृत्वबाट मात्रै सम्भव छ ।

आम नागरिकहरुको आवश्यकता, इच्छा र तदनुरूप परिकल्पित योजनाहरुको कार्यान्वयनले समृद्धिको यात्रामा लैजान्छ, भन्ने हाम्रो ठहर छ। संविधानले परिकल्पना गरे अनुरूप स्थानीय तहलाई प्राप्त भएको कार्यकारी अधिकार, न्यायिक अधिकार र व्यवस्थापकीय अधिकार अनुसार आज हामीहरु दोस्रो स्थानीय तह निर्वाचन पश्चात् यस गाउँपालिकाको पहिलो गाउँसभामा उपस्थित छौं। संविधानले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गाउँसभामा आगामी आर्थिक वर्षमा निर्माण गरिने नीति, नियम, ऐन, निर्देशिका, बजेट, कार्यक्रम, कर र गैरकर राजश्वको दर निर्धारण गर्न प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमले दिशा निर्देश गर्नेछ, भन्ने विश्वासका साथ नीति तथा कार्यक्रम र बजेट प्रस्तुत सम्मानित सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न गएका छौं।

पहिलो स्थानीय सरकारले सिद्धलेक गाउँपालिकाको कार्य सम्पादन गर्न आवश्यक विभिन्न ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका बनाएकोमा उक्त ऐन, नियमलाई समयानुकूल परिमार्जन तथा आवश्यकता अनुसार बाँकी रहेका ऐन, नियम, कानून, नीति, निर्देशिका निर्माण गर्दै अगाडि बढ्ने व्यहोरा अवगत गराउँदछु।

विश्वभरमा सन् २०१९ देखि फैलिएको कोरोना महामारी हाल केही मत्थर हुँदै गएपनि कोभिड र यस्तै खाले महामारीजन्य रोगको चुनौती यथावत नै रहेको छ। कोभिड महामारीबाट ज्यान गुमाउनेहरु प्रति श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दै उपचाररत सम्पूर्णको स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु।

उपस्थित महानुभावहरु,

योजना तर्जुमा प्रक्यालाई जनसहभागिताको माध्यमबाट अगाडी बढाउन बस्ती, टोल, इलाका, राजनीतिक दल विभिन्न संघ संस्थाहरुबाट माग र सुझाव भई आए अनुसार नीति, योजना र कार्यक्रमहरु दोस्रो स्थानीय तह निर्वाचन पश्चात् निर्वाचित जनप्रतिनिधिको हैसियतले यस सिद्धलेक गाउँपालिकाको तर्फबाट पहिलो पटक प्रस्तुत गर्न पाउँदा हामीलाई गौरवको अनुभूति भएको छ। सहभागितामूलक तरिकाबाट आफ्ना माग र सुझाव पेश गर्नु भएकोमा सिद्धलेकबासीमा हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछौं। बजेटको सीमा, आवश्यकता असीमित परिधि र समस्याहरुका पहाडलाई छिचोल्दै हामी तपाईंहरुले नै निर्धारण गर्नुभएका प्राथमिकताहरुको मार्गचित्रबाट लक्षित यात्रामा रहनेछौं।

आजको २१औं शताब्दीमा विज्ञान र प्रविधिले विश्वलाई नै एक सानो समुदायमा परिणत भएको सन्दर्भमा गुणस्तरीय शिक्षा विशेषगरी प्राविधिक शिक्षा र कृषिमा आधुनिकीकरण आजको अहम् आवश्यकता हो। यद्यपी कृषि क्षेत्रको व्यवसायीकरण, विविधिकरण र आधुनिकीकरण गर्ने, उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि गर्दै रोजगारी सिर्जना गर्ने, सुशासन प्रवर्द्धन गरी सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता कायम गर्ने, पर्यटन क्षेत्रको विकास र प्रवर्द्धन गरी नागरिकको दैनिक जीवनयापनलाई सहज बनाउने, गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गरी नागरिकको दक्षता अभिवृद्धि गर्ने, सामाजिक विकासलाई कृषि पर्यटनसँग आवद्ध गरी संस्थागत विकासको प्रतिफल हासिल गर्ने जस्ता चुनौती हामी माझ कायम नै रहेको छ।

२०७२ को विनाशकारी भुकम्पबाट क्षति हुन गएका घर/टहरा तथा सार्वजनिक भवनहरुको पुनर्निर्माण कार्य करिब अन्तिम चरणमा पुगेको छ। यस अवस्थामा पालिकाभित्र भुकम्पबाट घर क्षति भई लाभग्राहीमा नाम छुटेका वास्तविक लाभग्राहीहरुको समस्या समाधानतर्फ पालिकाबाट प्रयास भएकोमा केही सम्बोधन भएको र बाँकी रहेका समस्याहरुको समाधानका लागि उचित पहल गरिनेछ।

सिद्धलेक गाउँपालिकाको कार्यालय प्रयोजनार्थ तीनवटा भवनमा ३२ कोठा निर्माण भई सोही भवनबाट सेवा प्रवाह भईरहेको छ । करिब १५० जना अट्ने क्षमताको एउटा हल र करिब २० जना अट्ने क्षमताको एउटा बैठक कक्ष निर्माण भई प्रयोगमा आएको छ र सिद्धलेक गाउँपालिका अन्तर्गतका ७ वटा वडाहरुमा वडा कार्यालय भवन निर्माण भई कार्य सुचारु भएको अवस्था छ । यद्यपी सिद्धलेक गाउँपालिकाको कार्यालय प्रयोजनको लागि व्यवस्थित र वैज्ञानिक किसिमको भवन तथा कोठाको अभाव अझ कायम नै देखिएको छ । नयाँ भवन निर्माण गर्नका लागि सम्बन्धित निकायमा बजेट माग गरिनेछ।

सिद्धलेक गाउँपालिका भौगोलिक अवस्थितिका हिसाबले विकट नै रहेको हुँदा सडक तथा पूर्वाधार विकासमा आइपर्ने समस्या हाम्रो लागि चुनौती हो । हाम्रो गाउँपालिकाको लागि चुनौतीका रूपमा रहेको सडक बुडचुड भेडावारी मैदान सडक स्तरोन्नति भई नियमित रूपमा यातायात सञ्चालन भईरहेको छ । साथै बैरेनी-पिपलनलाड-ठाँटी-कमलावारी मैदान सडक स्तरोन्नति भई आवागमनमा सहज भएको छ । बुडचुड-भेडावारी-मैदान सडक खण्डमा १८०० मिटर कालोपत्रे भईसकेको छ । बैरेनी-पिपलनलाड-ठाँटी- कमलावारी सडक खण्डमा १ कि.मी. कालोपत्रे भईसकेको छ । यसैगरी परेवाटार कुम्पुरभञ्ज्याङ कालीदह सडक परेवाटार तर्फबाट ७०० मिटर पक्की भईसकेको छ । उक्त १७ किलोमिटर रहेको सडकको बाँकी भाग स्तरोन्नति भईरहेको छ । जरे आदमटार अमिलिछाप भाल्डाँडा हुँदै पिपलटारसम्मको सडकलाई गाउँपालिकाको मूल सडकको रूपमा कायम गरी स्तरोन्नति गरिनेछ । थप नयाँ ट्र्याक खोल्ने कार्य आवश्यकता महशुस भएमा वातावरणीय प्रकोप व्यवस्थापनलाई मध्यनजर गरी EIA पश्चात् प्राविधिक स्टिमेट गर्ने योजना छ । कालोपत्रेका लागि दुईतर्फ नाला तथा पूर्णतया ग्राभेलिड पश्चात् कालोपत्रेको योजना अगाडी बढाईनेछ । हरेक मूल सडक तथा प्राथमिकताका आधारमा सहायक कृषि सडकको स्तरोन्नति गरी बाँच्ने महिना आवत-जावत तथा यातायात सञ्चालनको प्रबन्ध मिलाईने छ । साथै गाउँपालिकाबाट निर्माण भएका बाटो तथा सडकहरुको लगत राख्ने र गाउँपालिकाको पहिचान भल्कने गरी नामाकरण गर्ने कार्यलाई यसै आर्थिक वर्षबाट सञ्चालन गरिनेछ ।

सिद्धलेकभित्र निर्माण भएका खानेपानी योजनाको संरक्षण सम्बर्द्धन गर्दै नयाँ धारा निर्माण तथा मर्मत सम्भारको कार्यलाई निरन्तरता दिँदै “राष्ट्रको अभिभारा एक घर एक धारा” भनेभै “सिद्धलेकको अभिभारा एक घर एक धारा” भन्ने नारालाई सार्थकता दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

यस सिद्धलेक गाउँपालिकामा १५ शैयाको अस्पताल स्वीकृत भएकोमा अस्पताल स्थापना गर्न विभिन्न व्यक्तिहरुले निशुल्क जग्गा उपलब्ध गराएका छन् । निशुल्क जग्गाले मात्रै नपुग्ने भएकोले यसै आ.व.मा नेपाल सरकारको स्वीकृति लिई जग्गा खरिद गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ । उक्त ठाउँमा अस्पतालको व्यवस्थित सञ्चालन प्रक्रिया अगाडि बढाईने छ ।

“उत्पादनमा वृद्धि सिद्धलेकको विकास र सम्वृद्धि” भन्ने नारा सहित कृषिलाई आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण र विविधिकरण गरी कृषिमा आत्मनिर्भर उन्मुख योजनाहरु अगाडि ल्याइनेछ । कृषकको जिवनस्तर उकास्न कृषक लक्षित विभिन्न कार्यक्रमहरु ल्याईनेछ । कम्तीमा एक घर एक फलफुल, एक विद्यार्थी एक फलफुल र विद्यालयमा एक शिक्षक एक फलफुल कार्यक्रम यसै आ.व.मा कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ ।

वातावरण स्वच्छता अभियान अन्तर्गत सिद्धलेक गाउँपालिका र गजुरी गाउँपालिकाको सिमानामा पर्ने फुर्केखोलादेखि सिद्धलेक गाउँपालिका र निलकण्ठ नगरपालिकाको सिमानामा पर्ने च्याँडुखोलासम्म सडकको दुवैतर्फ खाली रहेका ठाउँहरूमा विभिन्न विरुवाहरू वृक्षारोपण गर्ने र उक्त सिमानाहरूमा गाउँपालिकाको गेट निर्माण गरिनेछ ।

गाउँपालिकाभित्र निर्माण भएका खेल मैदानको संरक्षण साथै प्रत्येक वडामा खेल मैदान क्रमिक रूपमा बनाउँदै लगिनेछ । “उज्यालो सिद्धलेक” अभियानलाई सार्थकता दिन परेवाटारदेखि कालिदहसम्म कालुपाण्डे राजमार्गका बस्तीमा जडान गरिएका सडक बत्तिलाई मर्मत सम्भार गरिनेछ र यसलाई निरन्तरता दिन समुदाय र गाउँपालिकाको साभेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । पालिकाभित्र रहेका काठका पोलहरू पूर्ण रूपमा विस्थापन गरिनेछ । यसै अभियानलाई सार्थकता दिन मासिक २० युनिटसम्म खपत गर्ने सिद्धलेकभित्रका नागरिकको विद्युत महशुल पालिकाले व्यहोर्ने नीति ल्याइनेछ ।

सिद्धलेकको धर्म संस्कृति इतिहास, विकास र पर्यटनका वस्तुता र सम्भावनाहरूलाई दस्तावेजीकरण गर्न कार्यारम्भ गरिनेछ ।

गाउँपालिकाको कृषि, पर्यटन, शिक्षा, कला भाषा, साहित्य शिक्षा र सञ्चारको अवस्था बारे बहस र रणनीति बनाउने छ ।

उपस्थित महानुभावहरू,

अब म सिद्धलेक गाउँपालिकाको आ.व.२०७९/०८० को लागि प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

आर्थिक विकास

१. पालिकास्तरीय गौरवका आयोजना तथा योजनाहरूको छनोट गरी आ.व. २०७९/८० मा कार्य सुरु गर्ने नीति लिईनेछ । यसबाट स्थानीयस्तरमा रोजगारीको सिर्जना भई नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार गर्न मद्दत पुग्ने छ ।
२. व्यवस्थित पशुपन्छी फर्म, पोल्ट्री फर्म, मौरीपालन तथा दुग्ध उत्पादनको विकासका लागि आधुनिकीकरण र प्रविधिकरण गरी व्यवसायिक रूपमा सञ्चालन गरिनेछ । कृषिका सम्पूर्ण कार्यक्रमहरू पकेट क्षेत्र निर्धारण गरी वितरण गरिनेछ । त्यसका लागि उत्पादनमुखी अनुदान कार्यक्रमको निर्देशिका बनाई लागु गरिनेछ ।
३. कृषि उपजको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धिको लागि उन्नत विउ विजन, प्रविधिको उपयोगको लागि चेतना वृद्धि तथा मिनि टिलर लगायतका आधुनिक कृषि उपकरणहरू कृषकलाई अनुदान सहयोग गर्ने र तरकारी खेती, फलफूल खेती आदिमा आत्मनिर्भर बनाउन कृषकहरूलाई कृषि प्राविधिक सम्मको पहुँचको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
४. खोरगोठ सुधारका कार्यक्रममा न्यूनतम मापदण्ड तयार गरी नमुना खोरगोठ कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

५. एउटै प्रकृतिका सहकारी संस्थाहरु वीच एकीकरण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । छिमेकी स्थानीय तहवाट कार्यक्षेत्र विस्तारको अनुमति माग गर्ने संस्थाहरुलाई अध्ययन पश्चात् मात्र अनुमति दिइनेछ ।
६. सहकारीहरुको अनुगमन गरी अद्यावधिक अवस्थाका वारे जानकारी लिने तथा सहकारीको वार्षिक प्रतिवेदनहरु अनिवार्य रुपमा गाँउपालिकामा दर्ता गर्ने प्रणाली लागु गरिनेछ । किसानहरुलाई उनिहरुको आम्दानीको केही प्रतिशत रकम बचत गराउन सहकारीले प्रोत्साहन गर्नेछ । सहकारीहरु तथा पालिकाको लगानीमा व्यवस्थित कृषि बजारको डि.पि.आर. तयार गरी निर्माण प्रक्रिया आरम्भ गरिनेछ ।
७. व्यापार व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण गर्न कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम ल्याइनेछ । यसका लागि उद्योग वाणिज्य संघसँग सहकार्य गरिनेछ ।
८. काठमाडौं लगायत मुख्य शहरको तरकारीको दैनिक मुल्य अनुसार किसान र तरकारी बजारबीचको मूल्यअन्तरलाई कम गर्न पहल गरिनेछ ।
९. गाउँपालिकाभित्र व्यवसाय दर्ता गर्दा महिलाको नामवाट दर्ता गरिएमा दर्ता शुल्कमा ५० प्रतिशत छुट दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१०. उद्योगीहरुलाई उद्योग खोल्न प्रोत्साहन गर्ने, सहजीकरण गर्ने र उचित वातावरण निर्माण गरिनेछ ।
११. पर्यटकीय क्षेत्र प्रवर्द्धनको लागि यस वर्ष सिद्धलेक ढेवालेक क्षेत्र तथा कुम्पुर टावर क्षेत्र प्रवर्द्धन गर्ने, त्रिशुली नदीमा प्यापिटड प्रवर्द्धन गर्ने, सम्भाव्य ठाँउमा भ्युटावरहरु निर्माण गर्ने तथा कुम्पुर भञ्ज्याङ टावर पदमार्ग र सिद्धलेक पदमार्ग निर्माण तथा व्यवस्थित गरिनेछ ।
१२. प्राथमिकता तथा आवश्यकताको आधारमा सडक, सामुदायिक भवन, सिंचाई, विद्यालय भवन, सार्वजनिक शौचालय, मठ मन्दिर, मरणघाट, स्वास्थ्य चौकी भवन, यात्रु प्रतिकालय, खेल ग्राउण्ड निर्माण, ग्रामिण विद्युत विस्तार, कृषि सामग्री संकलन केन्द्र तथा पशु हाटबजार निर्माण, पोखरी निर्माण तथा चौतारा, धाराकुलो, खोलाकिनारा संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।
१३. होमस्टे व्यवसाय सञ्चालन गर्न पहिचानको आधारमा जनतालाई प्रोत्साहन तथा प्रवर्द्धन गर्दै यस वर्ष एउटा नमूना होमस्टे कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
१४. विपद् व्यवस्थापनको लागि प्रत्येक वडामा वडाध्यक्षको संयोजकत्वमा वडा विपद् व्यवस्थापन समिति बनाई परिचालन गरिनेछ ।
१५. कृषि यान्त्रिकीकरणलाई दिगो र कम खर्चिलो बनाउन मर्मत सम्भारको उचित व्यवस्था गरिनेछ।
१६. प्रविधि मैत्री शिक्षण प्रकृतियामा जोड दिइनेछ । यसका लागि विद्यालयलाई नवीन प्रविधिकामा सामग्रीको व्यवस्थापन र शिक्षकलाई तालिमको व्यवस्थापन गरिनेछ । एक वडा एक नमुना

- विद्यालयको अवधारणा ल्याइनेछ र नमुना विद्यालय छनौट तथा शिक्षक कर्मचारीहरूलाई प्रशिक्षण दिन विशेष प्याकेज बनाईनेछ ।
१७. विषयगत शिक्षकको तालिमको व्यवस्था गर्ने, स्थानीय पाठ्यपुस्तक निर्माण, स्थानीय तह छात्रवृत्ति कार्यक्रम, दिवा खाजा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
 १८. सुरक्षित प्रसुति सेवालाई प्रोत्साहन गर्ने साथै सबै वर्गको नागरिकहरूलाई स्वास्थ्य संस्थासम्मको पहुँच सुनिश्चित गर्ने तथा गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरूलाई दिईने सेवामा बढोत्तरी गरिनेछ ।
 १९. सबै सुत्केरी महिलाहरूलाई पोषणको लागि सुत्केरीसँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम कार्यन्वयन गरिनेछ र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
 २०. जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य स्याहार कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।
 २१. प्रजनन स्वास्थ्यको लागि विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
 २२. एकल महिलासँग उपाध्यक्ष भेटघाट कार्यक्रम सञ्चालन गरी एकल महिलाहरूलाई आयआर्जन तथा व्यवसायिक तालिम सञ्चालन गर्ने नीति लिईनेछ ।
 २३. सीपयुक्त जनशक्ति निर्माण गरी गाउँपालिकाको विविध क्षेत्रहरूमा विषयगत क्षेत्रका प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराई समुदाय स्तरमा सेवा प्रवाहमा विकास गरिनेछ ।
 २४. स्थानीय कर्मचारीहरूको अवकास कोषको रूपमा कर्मचारी कल्याणकोषको व्यवस्था कर्मचारी कल्याणकोष कार्यविधि बनाई लागू गरिनेछ ।
 २५. स्वरोजगारलाई प्रोत्साहन गर्ने तथा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रोजगारीका थप अवसर सृजना गरिनेछ ।
 २६. “अध्यक्ष र उपाध्यक्ष राहत कार्यक्रम” अधि बढाईने नीति लिईनेछ ।
 २७. अध्यक्ष उद्यमशीलता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ र त्यस मार्फत उद्यमशील युवाहरूलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
 २८. उद्यमशील किसानहरूलाई उत्प्रेरित गर्न “अध्यक्ष किसान भेटघाट र पालिका किसान सहकार्य” कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
 २९. यस आर्थिक वर्षदेखि यस गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूको कुनै भवितव्य दुर्घटनामा आवश्यक सहयोगार्थ सामुहिक बिमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
 ३०. यस गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूको मनोबल बृद्धि गर्दै कार्य सम्पादनमा बढोत्तरी गर्न कर्मचारीहरूलाई खाजा तथा सञ्चार खर्च प्रदान गरिनेछ । साथै सो को लागि आवश्यक बजेट पालिकाको आन्तरिक स्रोतबाट व्यवस्थापन हुनेगरी विनियोजन गरिनेछ ।
 ३१. कर्मचारीहरूमा क्षमता विकास गर्दै नयाँ प्रविधिहरूको सिकाईको लागि अन्तर पालिका अवलोकन भ्रमण गरिनेछ । साथै यसको लागि आवश्यक बजेटको समेत व्यवस्था मिलाईनेछ ।

३२. गाउँपालिकाभित्रको गरिव घरधुरीको पहिचान गरी विशेष राहतका कार्यक्रम ल्याईनेछ ।
३३. गरिव किसान र मजदुर वर्गको परिवारलाई बाह्र महिना खान पुग्ने उचित अवसर र श्रोतको पहिचान गर्न रणनीतिक योजना तर्जुमा गरी कार्यक्रम लागू गरिनेछ ।
३४. सिद्धलेक युवा उद्यमशील अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
३५. पालिकास्तरीय गौरवका आयोजना तथा योजनाहरूको छनोट गरी आ.व. २०७९/८० मा कार्य सुरु गर्ने नीति लिईनेछ । यसबाट स्थानीयस्तरमा रोजगारीको सिर्जना भई नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार गर्न मद्दत पुग्नेछ ।
३६. स्वरोजगारलाई प्रोत्साहन गर्ने तथा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रोजगारीका थप अवसर सृजना गर्ने नीति रहनेछ ।

पूर्वाधार विकास

(क) सडक

१. सिद्धलेकको समुन्नतीको लागि सबैभन्दा ठूलो आधारको रूपमा रहेको भौतिक पूर्वाधार क्षेत्रको व्यवस्थित विकासका लागि निर्माण गरिने एकीकृत गाउँ विकास गुरुयोजना प्राथमिकताका आधारमा तिनै तहका सरकार बीच समन्वय गरी कार्यान्वयन गर्ने नीति लिईनेछ ।
२. जनतामा विकास आयोजनाहरूको अपनत्व अभिवृद्धि गर्न “सह-लगानीका आयोजनाहरू” लाई प्रमुख प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ ।
३. गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका खुल्ला स्थानहरूमा वाटर फाउन्टेन, भरना, बगैँचा, नर्सरी, साना जातका बृक्षरोपण, तालतलैया र सिमसार क्षेत्रको संरक्षण व्यवस्थापन, स्थानीय पहिचान दिने कलाकृति निर्माण, प्रवर्द्धन, विश्राम स्थल निर्माण, सञ्चालन र व्यवस्थापनमा सानिसा अवधारणामा टोल विकास संस्थाहरू, स्थानीय क्लव, निजी क्षेत्र र स्थानीय संघ संस्थाहरूको समन्वय र साभेदारीमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
४. पालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने विभिन्न निर्माण आयोजनाको गुणस्तर नियन्त्रणको लागि ल्याव र ल्याव परीक्षणको व्यवस्था मिलाईने छ ।
५. पूर्वाधारको नियमित मर्मत सम्भार, सञ्चालन, संरक्षण एवम् सञ्चालन गर्न टोल विकास संस्था, समुदाय र उपभोक्ता समितिलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति लिईनेछ ।
६. सरोकारवालाहरूलाई सीप आदान-प्रदान गर्नका लागि अभिमखीकरण तालिमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
७. पालिकाका गौरवको रूपमा रहेको मुख्य सडकको निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिँदै बाह्रमासे सडक (All Weather Road) को रूपमा विकसित गरी कालोपत्र गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

८. सडक सञ्जाल गुरुयोजना (RMTMT) बनाई यस आ.व.मा पालिकाका सडकहरुलाई वर्गिकरण (३/५/७ चौडाई) गरी सोही गुरुयोजना बमोजिम क्रमश निर्माण गर्दै लगिनेछ ।
९. विभिन्न भौतिक संरचना र पूर्वाधारलाई राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूप निर्माणमा प्राथमिकता दिईनेछ ।
१०. गाउँपालिकाको मुख्य ३ सडकलाई नमूना सडक घोषणा गरी स्तरोन्नती र कालोपत्रे गर्ने काम प्राथमिकतामा राखिनेछ । पृथ्वी राजमार्गबाट वडा नं. ७ जोड्ने पक्की पुल सञ्चालनमा आएपछी सो पुलसँगै जोडिएका सडकहरु स्तरोन्नती गर्ने कार्य अगाडी बढाउनुका साथै सबै सडकहरुलाई गाउँपालिकाको सडक सञ्जालमा जोडिनेछ ।
११. बस्ती र वडा जोड्ने सडकलाई प्राथमिकता दिईनेछ । सडक निर्माण कार्य गर्दा क्षति कम हुने र सुरक्षाको दृष्टिकोणले सवल ठाउँमा सडकहरु निर्माण गरिनेछ ।
१२. यस अघि खोलिएका सडक ट्रयाकहरुको स्तरोन्नती गरी व्यवस्थापन गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिईनेछ । आवश्यकता र प्राथमिकताका आधारमा मात्र नयाँ ट्रयाक खोल्ने नीति लिईनेछ ।
१३. वास्तविक कृषि उत्पादन हुने क्षेत्रको पहिचान गरी सो क्षेत्रमा उत्पादित हुने वस्तुलाई नजिक बजारसम्म पुऱ्याउन सहज हुने कृषि सडक निर्माणमा जोड दिईनेछ ।
१४. हरेक वर्षायाममा विग्रने सडकको अवस्था सुधारका लागि “हाम्रो सडक, हाम्रै सुरक्षा” कार्यक्रम ल्याईने छ । समुदायमा आधारित सडक सुरक्षा नीति ल्याईने छ र भौतिक पूर्वाधार स्वयंसेवक तयार गरी परिचालन गरिनेछ ।

(ख) भवन तथा बस्ती विकास

१. गाउँपालिकाले आफ्नै भवन निर्माण मापदण्ड बनाई बस्ती तथा घरहरुलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
२. गाउँपालिकाको शहरोन्मुख क्षेत्रमा भवन निर्माण आचारसंहिता पूर्ण रुपमा पालना हुनेगरी भुकम्प प्रतिरोधात्मक भवन निर्माण कार्यलाई कडाईका साथ लागू गरिनेछ ।
३. नयाँ बन्ने भवनहरुलाई अनिवार्य पालिकाको स्वीकृति लिनुपर्ने व्यवस्था गरिनेछ । यसअघि निर्माण भईसकेका भवनको हकमा दिईएको म्यादभित्र आवश्यक शुल्क तथा जरिवाना लिई एक पटकलाई नक्सा अभिलेखीकरण गरी थप भवनहरुको अभिलेखीकरण कार्यहरुलाई अगाडी बढाईने नीति लिईनेछ ।
४. प्राकृतिक विपत्ति तथा सडक पूर्वाधारका कारण जोखिममा परेका घर वा बस्ती संरक्षण गर्ने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखी आवश्यक परेको क्षेत्रमा भु-संरक्षणका उपायहरु अबलम्बन गर्दै बायो इन्जिनियरिङ प्रविधिबाट समाधानका उपायहरु खोजिनेछ ।

(ग) खानेपानी तथा सरसफाई

१. पालिकाबाट टोल विकास संस्थाको क्षेत्रभित्र “आफ्नो घर र टोल आफैं सफा राखौं, सफा टोल सफा गाउँ, ग्रीन सिद्धलेक क्लिन सिद्धलेक” अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
२. एक घर एक धाराको राष्ट्रिय नीतिलाई यस गाउँपालिकाले पनि मुख्य खानेपानी नीतिको रूपमा लिई अव्यवस्थित खानेपानीलाई व्यवस्थित गर्दै स्रोतको खोजी गर्नेगरी खानेपानी आयोजनाहरू सञ्चालन गरिनेछ।
३. गाउँपालिकामा रहेका विभिन्न खानेपानी स्रोतको पहिचान गरी संरक्षण र स्रोत व्यवस्थापनलाई प्राथमिकतामा राखी तत्काल गर्नुपर्ने मर्मत तथा सुधारमा जोड दिईनेछ । यस सम्बन्धी सेवा प्रवाहको लागि गाउँपालिकामा खानेपानी तथा सरसफाई व्यवस्थापन शाखाको छुट्टै व्यवस्था गरिनेछ ।
४. डीप बोरिङको साथसाथै खानेपानी अभाव भएको ठाउँमा लिफ्ट खानेपानी निर्माणमा जोड दिईनेछ । यस्ता आयोजनाहरूमा लागत विद्युत महसुलमा उपभोक्ताहरूलाई विशेष अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ।
५. यस गाउँपालिकाभित्र अव्यवस्थित फोहोरमैलालाई व्यवस्थित गर्न डम्पिङ साईटको खोजी गरी निर्माण कार्य अगाडि बढाईनेछ ।

(घ) पर्यटन

१. गाउँ क्षेत्रको धार्मिक सांस्कृतिक ऐतिहासिक पर्यापर्यटनको समग्र विकास गर्न सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
२. सिद्धलेक गाउँपालिकाको मौलिक सांस्कृतिक कला भेषभुषा स्थानीय उत्पादन देशैभरी चिनाउन गाउँ महोत्सव आयोजना गरिनेछ ।
३. सम्भावना सहजता र पहुँचका आधारमा होमस्टे सञ्चालन गर्ने नीति लिईनेछ ।
४. सिद्धलेक गाउँपालिकामा सहिदहरूको स्मृति पार्क निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । सिद्धलेक ढेवालेक कुम्पुरको लेकडाँडा पर्यटन विकासका लागि डि.पि.आर. सम्पन्न भईसकेकोले योजना कार्यान्वयनलाई अगाडि बढाईनेछ । यसका लागि निजी क्षेत्रसँग पनि समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
५. असल पर्यटन अभ्यास (Good Tourism Practice) को मापदण्ड निर्धारण र कार्यान्वयन गरिनेछ ।
६. पैदल मार्ग, साइकल मार्ग, तथा पर्यटनको सम्भाव्यता अध्ययन गरी व्यवस्थित गरिनेछ।
७. सिद्धथान-ढेवालेक लगायत पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा सेड निर्माण, खानेपानी लगायत पूर्वाधार निर्माण गरी पिकनिक स्थलको रूपमा विकसित गरिनेछ ।

८. विश्व भागवत धाम नेपालको कोष स्थापना गरी धार्मिक क्षेत्रको विकास गरिनेछ ।
९. पर्यटकीय क्षेत्र प्रवर्द्धनको लागि यस वर्ष सिद्धलेक ढेवालेक क्षेत्र तथा कुम्पुर टावर क्षेत्र प्रवर्द्धन गर्ने, त्रिशुली नदीमा च्याफिटड प्रवर्द्धन गर्ने, सम्भाव्य ठाँउमा भ्युटावरहरु निर्माण गर्ने तथा कुम्पुरभञ्ज्याङ टावर पदमार्ग र सिद्धलेक पदमार्ग निर्माण तथा व्यवस्थित गरिनेछ ।

(ड) सिंचाई, पूर्वाधार मर्मत तथा सुधार, विद्युतीकरण

१. खेतीयोग्य जमिनलाई साना मझौला र ठूला सिंचाई योजना पहिचान गरी सिंचाई योजनाको प्रक्रिया अगाडी बढाईनेछ ।
२. कृषि उत्पादनको पकेट क्षेत्रमा सिंचाईको प्रविधि सहितको व्यवस्था गरिनेछ ।
३. गाउँपालिका स्तरीय योजनाको मर्मत सम्भार गर्न मर्मत सम्भार इकाईको स्थापना गर्ने र सोही इकाई मार्फत कार्य सम्पादन गर्ने नीति लिनुका साथै भुक्तानी हुने योजनाहरुको न्यूनतम अंश मर्मत सम्भार कोषमा जम्मा गर्ने र सोही कोषबाट सडक मर्मतको लागि सो रकम प्रयोग गरी दिगो विकासका नीति अख्तियार गरिनेछ ।
४. चालू आर्थिक वर्षमा शुरु गरिएको सडक बत्तिलाई थप व्यवस्थित बनाईनेछ । गाउँपालिकाभित्रको विद्युत मर्मत सम्भार तथा रेखदेख तथा थप विस्तारको लागी एकजना इलेक्ट्रिसियनको व्यवस्था गरिनेछ।
५. समुदायले सञ्चालन गरिरहेको सामुदायिक विद्युतीकरणलाई क्रमशः विद्युत प्राधिकरण अन्तर्गत ल्याउन प्रयास गरिनेछ ।

कृषि तथा पशुसेवा

उपस्थित महानुभावहरु,

१. कृषकहरुको लगानी सुरक्षित गर्नु हाम्रो दायित्व सम्झिएर पालिकाले एक निर्देशिका सहित कृषि एम्बुलेन्स सञ्चालनमा ल्याईनेछ ।
२. कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रलाई आयमुलक व्यवसाय बनाई कृषकहरुलाई आत्मनिर्भर बनाईनेछ । कृषि पेशालाई मर्यादित पेशा तथा उत्पादनशिल व्यवसायको रुपमा विकास गर्न आधुनिक कृषि प्रविधिको प्रयोग, उन्नत विउविजन, समयमै मलखादको व्यवस्था, पशुपन्छी तथा वाली बीमाको क्षेत्र विस्तार, प्राङ्गारिक खेतिको प्रवर्द्धन, पशु प्रजननमा उन्नत जातको नश्लको प्रयोग, खोप कार्यक्रम, कृत्रिम गर्भाधानमा कृषकको पहुँच बृद्धि, आधुनिक उपकरणको उपयोग गर्ने सम्बन्धी कार्यक्रम गर्ने नीति लिईनेछ ।
३. कृषकहरुलाई आधुनिक कृषि उपकरणहरु जस्तै मिनि टिलर, कम्वाइन्ड राईस मिल, ईलेक्ट्रिक न्यापस्याक स्प्रेयर, डिजिटल काँटा, मल्टीक्रप थ्रेसर, च्यफ कटरहरुमा लागत साभेदारीमा अनुदान उपलब्ध गराउने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

४. भेटेरिनरी ल्यावको स्तरोन्नती गर्दै पशुपन्छीमा लाग्ने विभिन्न रोगहरुको पहिचान तथा परीक्षणको दायरा विस्तार गरी समयमा नै औषधी उपचारको व्यवस्था मिलाईनेछ । साथै माटो परीक्षणको लागि मिनि प्रयोगशाला सञ्चालन गरी कृषकहरुलाई माटोको गुणस्तर र हावापानी अनुकूल खेती गर्न प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराईनेछ ।
५. कृषि प्रणालीलाई व्यवसायीक बनाउन उन्नत जातको बीउहरुको प्रयोगको साथै व्यावसायीक फलफुल, तरकारी, फूलखेतीको प्रवर्द्धन साथै पशुपालन क्षेत्रमा गाई/भैंसी तथा बाखा, बंगुर र पन्छीपालन प्रवर्द्धन गरिने नीति लिईनेछ ।
६. “बाँझो जग्गाको सदुपयोग-उत्पादनमा सहयोग” भन्ने सोचलाई आत्मसात गरी बाँझो जग्गाको सदुपयोग गर्न, खाद्य संकटलाई मध्यनजर गर्दै घाँसमा आधारित पशुपालन क्षेत्रलाई टेवा पुऱ्याउने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
६. कृषिवाली तथा पशुपालनको पकेट क्षेत्र निर्धारण गरी एक वडा एक पकेट क्षेत्र निर्माण गरिनेछ ।
७. सरकारी तवरबाट किसानहरुलाई उपलब्ध गराईने सेवा सुविधाको पारदर्शिता तथा सुशासन अभिवृद्धि गर्न किसान सुचीकरण कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
८. रासायनिक विषादीको प्रयोग न्युनिकरण गर्न जैविक विषादिको प्रयोगमा प्रोत्साहन गरिने नीति लिईनेछ ।
९. दीगो तथा सहज कृषि विकासका लागि आवश्यक रणनीति तर्जुमा गर्न अध्ययन अनुसन्धान गरिनेछ ।

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

- क. विपद् व्यवस्थापनको लागि प्रत्येक वडामा वडाध्यक्षको संयोजकत्वमा वडा विपद् व्यवस्थापन समिति बनाई परिचालन साथै अनुकूल विपद् ऐन निर्माण गरिनेछ । प्राकृतिक प्रकोप र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी जनचेतना विस्तारका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- ख. प्राकृतिक एवं दैवी प्रकोपबाट उत्पन्न विपद् व्यवस्थापनका निम्ति सबै वडाहरुमा विपद् व्यवस्थापन उद्धार समिति निर्माण गरिनेछ ।
- ग. गुनासो फाराम भरेका तर राहतबाट वञ्चित भएका २०७२ को भूकम्प पीडितहरुलाई आवास निर्माणका निम्ति सम्बन्धित निकायमा पहल गरी आवास निर्माणलाई सहयोग पुऱ्याउने नीति लिईनेछ ।

वन, जलाधार, वन्यजन्तु र जैविक विविधता

- क. वन क्षेत्रलाई स्थानीय तहको आर्थिक स्रोतको एउटा प्रमुख आधार बनाईनेछ ।
- ख. निजी वनलाई प्रोत्साहित गर्दै वनमा आधारित उद्योग स्थापनालाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ग. “एक घर, एक रुख, एक गाउँ, एक वन, एक पालिका, अनेक उच्चान” कार्यक्रम लागू गरिनेछ ।

- घ. खाली जमिन, सडकका दायाँ-बायाँ, विद्यालय, खुल्ला चौर, भिरालो जमिन आदिमा वृक्षरोपण गरिनेछ ।
- ङ. दुर्लभ र लोपोन्मुख वन्यजन्तु र पंक्षीहरूको संरक्षणमा विशेष ध्यान दिईनेछ ।
- च. सामूदायिक वन उपभोक्ता समितिहरू मार्फत् सञ्चालित वन क्षेत्रको निरन्तर अनुगमन र नियमन गर्ने साथै समितिहरूको क्षमता वृद्धिको नीति लिईनेछ ।
- छ. वन क्षेत्रमा डडेलो लगाउने व्यक्तिको सूचना दिने व्यक्तिलाई पुरस्कार र दोषीलाई कानुनी दायरामा ल्याइनेछ ।
- ज. घर तथा कलकारखानाहरूबाट निस्कने फोहोरको उचित व्यवस्थापनका उपायहरू अबलम्बनका साथै फोहोर उत्सर्जनका लागि निश्चित नियमहरूको व्यवस्था गरिनेछ, र फोहोरलाई आय आर्जनको क्षेत्रहरूमा रुपान्तरण गरिनेछ ।
- झ. गाउँपालिकाभित्र खुला चौर, डाँडाहरूमा वृक्षरोपण, पार्क एवं बगैँचाको निर्माण गरिनेछ । कालोपत्रे सडकको दायाँ बायाँ दुवैतर्फ मौसमी फूल रोपी सुन्दर सिद्धलेक निर्माण गरिनेछ ।
- ञ. वायु, पानी, ध्वनि प्रदुषण हुने क्रियाकलाप नियन्त्रण गरिनेछ ।
- ट. स्थानीय तहका महत्वपूर्ण नदी नाला, ताल तलैयाहरूलाई प्रदुषणमुक्त गर्न अभियानको रूपमा प्रभावकारी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ठ. प्राकृतिक सम्पदाहरूको क्षयीकरणबाट बचाउनका निम्ति त्रिशुली बचाउ अभियान, थोपल बचाउ अभियान जस्ता विशेष कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- ड. थोपल खोला, च्याँडुखोला लगायत नदीबाट हुने नदी कटानका समस्या लाई दीर्घकालीन रूपमा समाधान गर्न तटबन्धन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पहल गरिनेछ ।
- ढ. गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका खुल्ला स्थानहरूमा वाटर फाउन्टेन, भरना, बगैँचा, नर्सरी, साना जातका वृक्षरोपण, तालतलैया र सिमसार क्षेत्रको संरक्षण व्यवस्थापन, स्थानीय पहिचान दिने कलाकृति निर्माण, प्रवर्द्धन, विश्राम स्थल निर्माण, सञ्चालन र व्यवस्थापनमा टोल विकास संस्थाहरू, स्थानीय क्लव, निजी क्षेत्र र स्थानीय संघ संस्थाहरूको समन्वय र साभेदारीमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- ण. वातावरण मैत्री पूर्वाधार, विपद व्यवस्थापन, वातावरण प्रदुषण नियन्त्रणमा जोड दिइनेछ ।

शिक्षा, युवा तथा खेलकुद

१. विद्यालय शिक्षाको पहिलो तह/कक्षाबाट नै बालबालिकाको सिकाइको जग बलियो बनाउँदै सक्षम नागरिक तयार गर्न शिक्षामा विशेष जोड दिइनेछ । यस आर्थिक वर्षमा बालविकास केन्द्रको सुदृढीकरणका लागि बालमैत्री कक्षाकोठा व्यवस्थापन गरिने छ ।

२. कार्यसम्पादन सम्झौताका आधारमा विद्यालय सञ्चालन तथा अध्ययन अध्यापन गरिनेछ । यसका लागि गाउँपालिकासँग प्रधानाध्यापक र प्रधानाध्यापकसँग शिक्षकहरूको कार्यसम्पादन सम्झौता गरी सो का आधारमा शैक्षणिक क्रियाकलाप सञ्चालन गरिनेछ । सम्झौता अनुसार कार्यसम्पादन उच्च भएका विद्यालय र शिक्षकलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
३. स्थानीय तहसँग बालबालिकाहरूको पहिचान/सामिप्यता तथा अपनत्वबोध गराउन गाउँपालिकाका “अध्यक्षसँग बालबालिका कार्यक्रम” सञ्चालन गरिनेछ ।
४. “हरित विद्यालय कार्यक्रम” सञ्चालन गरिनेछ । प्रत्येक विद्यालयमा कम्तीमा १० ओटा फलफूलका बेर्ना हुर्काउने व्यवस्था गरिनेछ । यस वर्ष ५ ओटा विद्यालयमा फूलबारी व्यवस्थापन गरिनेछ ।
५. प्रविधिमैत्री शिक्षण प्रक्रियामा प्रोत्साहन गरिनेछ । शिक्षक तथा विद्यालयहरूलाई प्रोत्साहन, शिक्षकलाई तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
६. वैज्ञानिक आधारमा सिकाई उपलब्धिको विश्लेषण गरी उत्कृष्ट शिक्षक, विद्यार्थी र विद्यालयहरूलाई विशेष सम्मान सहित पुरस्कृत गरिनेछ ।
७. शिक्षकको पेशागत दक्षता वृद्धि गर्न पेशागत शिक्षक तालिम अन्तर शिक्षक अतिरिक्त क्रियाकलाप/खेलकुद, प्र.अ. अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८. आधारभूत तहको सबै कक्षामा स्थायी पाठ्यक्रम निर्माण र प्रयोग गरिनेछ । गत आर्थिक वर्षबाट शुरू गरिएको अंग्रेजी माध्यमको पठनपाठनलाई कक्षा थप गर्दै निरन्तरता दिइनेछ ।
९. गाउँपालिकामा एक सुविधा सम्पन्न खेल मैदान र प्रत्येक वडामा एक खेलमैदान निर्माणमा जोड दिइनेछ । खेलकुदको विकास गरी युवा पुस्तालाई खेलमा आकर्षित गराउन विशेष खेलकुद कार्यक्रमको आयोजना गरिने छ । युवाहरूको समग्र विकासका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
१०. बालबालिकाहरूमा अन्तरनिहित प्रतिभाहरू प्रष्फुटन गराउनको लागि “उपाध्यक्षसँग अतिरिक्त क्रियाकलाप कार्यक्रम” सञ्चालन गरिनेछ । यसका लागि कार्ययोजनाका आधारमा विद्यालयहरूमा गतिविधिहरू सञ्चालन गर्न सांस्कृतिक प्रशिक्षक तथा खेलकुद प्रशिक्षक नियुक्त गरिनेछ ।
११. अभिभावकविहीन बालबालिकाहरूको संरक्षण र पठन-पाठनमा थप प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम गरिनेछ । बाबु आमा/अभिभावक विहिन बालबालिकाहरूलाई विशेष छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिनेछ।
१२. गत आवमा नेपालमै सिद्धलेक गाउँपालिकाबाट पहिलोपटक खुला किताव परीक्षा (Open Book Test) शुरू भएको छ । यस आ.व. देखि विद्यालयले गर्ने आन्तरिक मूल्याङ्कन OBE मा हुनेछ ।
१३. शिक्षा क्षेत्रको समग्र अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न एक अध्ययन कार्यदल गठन गरिनेछ । उक्त कार्यदलले सिद्धलेक गाउँपालिकाको २० वर्षे र ५ वर्षे शिक्षा योजना तयार गर्ने छ । उक्त

कार्यदलले पेश गरेको प्रतिवेदनका आधारमा विद्यालयमा दरबन्दी मिलान, विद्यालय थप कक्षा अनुमति तथा कक्षा समायोजन, विद्यालय Merge/Upgrade गरिनेछ ।

१४. गाउँपालिकामा सञ्चालित सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा सक्षम र योग्यता पुगेका प्रधानाध्यापक व्यवस्थापन गरी विद्यालयको नेतृत्व प्रदान गरिनेछ । सफल र सुदृढ नेतृत्वका लागि खुला प्रतिस्पर्धाबाट प्रधानाध्यापक छनोट गरिनेछ । छनोट गरिएका प्रधानाध्यापकहरूसँग कार्यसम्पादन सम्झौता गरिनेछ । कार्यसम्पादन उच्च भएका विद्यालय तथा शिक्षकहरूलाई प्रोत्सान तथा पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।
१५. महिला शिक्षक प्रसुती भई विदामा वस्दा विद्यालयको पठन-पाठनमा गम्भिर असर पर्ने भएको हुँदा उक्त अवधिको लागि सट्टा शिक्षक नियुक्ति गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ ।
१६. यस आर्थिक वर्षमा एउटा विद्यालयलाई “गाउँपालिका नमूना विद्यालय” को रूपमा विकास गरिनेछ।
१७. शिक्षामा दलित समुदायको पहुँच बढाउन माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क गरिनेछ ।

स्वास्थ्य तथा समाज कल्याण

१. आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सहज र निःशुल्क प्राप्त गर्ने नागरिकको नैसर्गिक अधिकारको पूर्ण सम्मान गर्दै यस गाउँपालिकाभित्र रहेका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूको संरचना दुरुस्त पारिने छ ।
२. स्वास्थ्य संस्थाहरूको स्तर बमोजिम स्वीकृत दरबन्दी अनुसार जनशक्ति व्यवस्थापन र नियमित औषधि तथा उपकरण आपूर्तिलाई सुनिश्चित गरिने छ।
३. जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य स्याहार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै स्वस्थ बालबालिका प्रतियोगिता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
४. विद्यालय तथा समुदायस्तरमा स्वास्थ्य शिक्षा प्रवर्धनको लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
५. पूर्णखोप दिगोपनको कार्यक्रम सञ्चालनलाई निरन्तरता दिईनेछ । कोभिड-१९ विरुद्धको खोप अभियानलाई निरन्तरता दिइने छ ।
६. स्वास्थ्य चौकी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिलाई क्षमता विकास तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूको लागि स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
७. औषधी तथा औषधिजन्य सामग्रीको सुनिश्चित गरी मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८. सबै सुत्केरी महिलाहरूलाई पोषणको लागि “सुत्केरीसँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम” लागू गरिनेछ । सुत्केरी महिलाहरूलाई थप यातायात खर्च दिने कार्यक्रमको निरन्तरता दिनेछ ।
९. सुरक्षित प्रसुती सेवालालाई प्रोत्साहन गरिनेछ । घरैमा सुत्केरी हुने अवस्थालाई शुन्य गर्दै मातृ तथा नवशिशु मृत्युदर कम गर्न विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । गर्भवती र सुत्केरी महिलाहरूलाई दिईने सेवामा बढोत्तरी गरिनेछ ।
१०. प्रजनन स्वास्थ्यको लागि विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
११. सबै वर्गको नागरिकहरूलाई स्वास्थ्य संस्थासम्मको पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ ।

१२. प्रसुती केन्द्र तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा एम्बुलेन्सको व्यवस्था गरी प्रेषण गर्नु पर्ने जटिल प्रसुती तथा नवजात शिशुहरुका लागि आवश्यकताको आधारमा निशुल्क एम्बुलेन्सको व्यवस्था गरिनेछ।
१३. गर्भवती महिलाहरुको स्वास्थ्यलाई विशेष ध्यानमा राख्दै ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ।
१४. महिला स्वयंसेविकालाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिई उनीहरुलाई सामुदायिक स्वास्थ्य सूचक तथा प्रवर्द्धकको रूपमा परिचालन गरिनेछ।
१५. प्रत्येक परिवारको पारिवारिक स्वास्थ्य विमा क्रमशः अगाडि बढाईनेछ।
१६. सबै वडाका स्वास्थ्य कार्यालयहरुलाई स्रोत साधनले सम्पन्न बनाई प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिने नीति लिईनेछ।

सामाजिक विकास

उपस्थित महानुभावहरु,

१. उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम मार्फत विपन्न र सिमान्तकृत समुदायका बेरोजगार युवाहरुलाई आयमूलक व्यवसायिक तालिममा सहभागी गराई रोजगार उन्मुख बनाईनेछ। तालिम प्राप्त गरी रकम अभावका कारण व्यवसाय सञ्चालन गर्न कठिनाई भएका युवाहरुलाई सहकारीमार्फत ऋण लिन प्रोत्साहित गराइनेछ।
२. गाउँपालिकाभित्रका बालबालिकाहरुको पोषण, स्वास्थ्य शिक्षा सहितको बालअधिकारको प्रत्याभूती दिइने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। सिद्धलेक गाउँपालिकालाई सडक बालबालिका मुक्त बनाईने छ।
३. अपाङ्ग, असक्तहरुलाई दिईरहेको सेवालालाई निरन्तरता दिइनेछ। अपाङ्गहरुको जीविकोपार्जनका लागि उनिहरुको अवस्था अनुसार जीवनोपयोगी सीप तथा प्रविधिको तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।
४. गाउँपालिकाभित्र रहेका अपाङ्ग र अपाङ्गतासँग सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरी गैरसरकारी क्षेत्रलाई यस कार्यमा परिचालन गरिनेछ। उनीहरुलाई सहयोगी सामग्री उपलब्ध गराइनेछ।
५. महिलाहरुको क्षमता विकास गरी उनिहरुलाई सामाजिक क्षेत्रमा संलग्न हुनसक्ने बनाईनेछ। महिलाहरुको जीवनस्तर तथा आयआर्जन सुधारको लागि व्यवसायिक तालिम सञ्चालन गरी व्यवसायिक बनाईनेछ।
६. दलित, जनजाती र अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सिमान्तकृत जाति तथा मुस्लिम समुदायको सामाजिक विकासमा सक्रिय सहभागिता गराउन आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
७. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रोजगार सेवा केन्द्रमा सुचीकृत भएका बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई प्राथमिकताक्रमको आधारमा रोजगारीमा संलग्न गराई न्यूनतम रोजगारीको सुनिश्चितता गरिनेछ।
८. सिद्धलेक गाउँपालिका क्षेत्रको कला, साहित्य, गीत, संगीत जस्ता क्षेत्रमा प्रवर्द्धनात्मक, संरक्षणात्मक तथा अनुसन्धनात्मक कार्य गर्न शुरू गरिने छ। विभिन्न समुदायका लोपोन्मुख कला, भाषा एवम् संस्कृतिको संरक्षणका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
९. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका बेरोजगार युवाहरुको लागि उनीहरुले विदेशमा सिकेका सीप र दक्षतालाई प्रयोगमा ल्याउने गरी व्यावसायिक तालिम सञ्चालन गरिनेछ।

१०. “एकल महिलासँग उपाध्यक्ष भेटघाट कार्यक्रम” सञ्चालन गरिनेछ ।
११. सीपयुक्त जनशक्ति निर्माण गरी उक्त जनशक्तिलाई गाउँपालिकाको विविध क्षेत्रको प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराई समुदायस्तरको सेवा प्रवाहमा विकास गरिनेछ ।
१२. सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई बैंक मार्फत गाउँ-गाउँमा पुऱ्याउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१३. गाउँपालिकाका आवश्यक क्षेत्रमा **जेष्ठ नागरिक सेवा** केन्द्रहरू स्थापनाका लागि पहल गरिनेछ ।
१४. सामाजिक विकासको लागि एन.जि.ओ./आई.एन.जि.ओ. सँग साभेदारी गरिनेछ ।
१५. सामाजिक विकासको क्षेत्रमा सहकार्यको लागि सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरूसँग समन्वय गरिनेछ ।

सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास

१. सबै वडा कार्यालयहरूमा सि.सी. क्यामेरा र विद्युतीय हाजिरी जडान गरिनेछ । गाउँपालिका लगायत सबै वडा कार्यालयमा सुचना केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन गर्ने कार्य गरिनेछ ।
२. सूचना प्रविधिको उच्च तम प्रयोग गरी शासकीय व्यवस्थालाई कुशल पारदर्शि र सेवाग्राही मैत्री तुल्याईनेछ ।
३. कर्मचारीहरू प्रोत्साहित भएमा मात्र सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन सक्छ । गाउँपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन गर्नेगरी कार्यक्रमको व्यवस्था गरिनेछ । कर्मचारीहरूलाई ICT लगायत नविन प्रविधिको प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ । लागत साभेदारीका आधारमा नवितम प्रविधिको व्यवस्था गरिनेछ ।
४. पालिकामा रहेका कर्मचारीहरूलाई क्षमतावान बनाउन विभिन्न तालिम दिईनेछ । राष्ट्र सेवकको मनोबल उच्च बनाउन विभिन्न कार्यक्रम ल्याईनेछ ।
५. स्थानीय कर्मचारीहरूको अवकास कोषको रूपमा कर्मचारी कल्याण कोषको व्यवस्था गर्न र उक्त कोष सञ्चालनको लागि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १२ को व्यवस्था अनुसार कर्मचारी कल्याणकोष कार्यविधि बनाई लागु गरिनेछ ।
६. कर्मचारीहरूको कार्यबोझ र कार्य सम्पादनका आधारमा निश्चित कार्यविधि तयार गरी प्रोत्साहन गर्ने नीति लिईनेछ । कर्मचारीहरूको मनोबल वृद्धि गर्न मूल्याङ्कनको वैज्ञानिक आधार तयार गरी उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।

सूचना तथा सञ्चार

१. गाउँपालिका र वडा कार्यालयबाट सेवा प्रवाह लागि सञ्चालनमा ल्याईएको सफ्टवेयर (नगदी रसिद सम्पत्तिकर, योजना, E-Meeting र ई-सिफारिस Central Computerized Billing मार्फत कार्यान्वयन गरी सकिएकोले यसलाई निरन्तरता दिन यस गाउँपालिकाको आफ्नै Server सञ्चालन गरिनेछ । साथै आवश्यक सफ्टवेयर कृषि तथा पर्यटन सम्बन्धी सफ्टवेयर, Senior Citizen & Disability, File Management System software हरु सञ्चालनमा ल्याईने छ । आगामी आव २०७९/०८० मा गाउँपालिकाभित्रका सबै आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रहरूमा ईन्टरनेट जडान गरिनेछ ।

२. गाउँपालिका र अन्तर्गतका सबै वडा कार्यालयहरूमा CCTV जडान गरिनेछ, साथै गाउँपालिकाका सम्पूर्ण वडालाई प्रविधिमैत्री वडा बनाईनेछ । यसलाई आवश्यकता अनुसार सुधार र परिस्कृत गरिनेछ ।
३. सेवाग्राहीहरूको बाक्लो उपस्थिती हुने कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थानहरूमा (गाउँपालिका, वडा कार्यालय, प्रतिक्षालय, स्वास्थ्य चौकी) मा निशुल्क इन्टरनेट सेवाको क्रमशः विस्तार गरिँदै लैजाने नीति लिईनेछ ।
४. गाउँपालिकाको Integrated Central Database System विकास गरिनेछ । यसका लागि यस आ.व.मा Server स्थापना गरिनेछ । राजस्व, योजना, ई मिटिड तथा ई सिफारिस सबै एउटै प्रणालीमा आवद्ध गरिनेछ ।
५. गाउँपालिकाको सरकारी इमेल सञ्चालनमा आईसकेकाले कार्यालयको सूचना तथा समाचार आदान प्रदान गर्ने कार्य सरकारी ईमेल मार्फत गरिने छ ।
६. सिद्धलेक गाउँपालिकाभित्र रहेका विद्यालयहरूका website र App निर्माण गरिनेछ ।

अन्त्यमा,

माथि उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन गर्न बजेट विनियोजन गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यि नीति तथा कार्यक्रमको लागि बजेट प्रस्तुत गरिनेछ । यस नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्न सहयोग गर्नुहुने सबै महानुभावहरूलाई धन्यवाद दिन चाहान्छु । साथै हाम्रो निमन्त्रणालाई स्वीकार गरी पाल्नु हुने अतिथिज्यू, राजनीतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधि ज्यूहरू, विकास साभेदार संस्थाहरू निर्वाचित जनप्रतिनिधि साथिहरू र सम्पूर्ण गाउँपालिकावासीहरू, कर्मचारी मित्रहरूमा धन्यवाद एवं आभार व्यक्त गर्दछु ।

परशुराम खतिवडा
अध्यक्ष